

реалния живот. Съчетан с абсурдния и често саморазрушителен бунт на личността, която държи при всички обстоятелства да запази себе си и духовния си мир като уникалност, която не бива да бъде мерена с аршина на всекидневното.

В това отношение, според мен, и Димитър Димов, и героите му могат да бъдат разбрани най-добре чрез понятието „*духовна еманципация*“, разкриващо начина им на съществуване чрез втората реалност на мечтата, изкуството, дори измисления собствен свят. За тяхната екзистенциална драма е тесен микрокосмоса на *регионалното*. Толкова обсъжданият и противоречиво интерпретиран интерес на един от най-таченните съвременни български писатели към **небългарската действителност и космополитната тема** изведнъж добива логическото обяснение на едно художествено и идеологически детерминирано *культурно бягство*. **Литературният исkeleyпизъм** е не само път и средство за ерзац-съществуване в тривиалната литература, но и начин за платоновско въздигане над отречената в естетико-познавателен и аксиологически план *задушаваща екзистенциална рамка*. Да избереш духовната емиграция е позиция на достойния творец, на *интелектуалаца с морал*, който съзнателно се дистанцира от онова, което всъщност отрича и презира в реалността.

Димовите герои също са духовни емигранти, независимо дали става дума за **Фани Хорн** като представителка на расата, „владееща моретата“, както гласи британският химн; за **поручик Бенц**, за когото не рядко нашите критици твърдят, че е *от никъде*, дотолкова неясна като ценност и духовна нагласа е националната му принадлежност; за толкова небългарската като психология и манталитет на младото момиче **Елена Петрашева** или за **Ирина**, колкото и парадоксално да е това за жена със силно изразени корени и виталност в родното, както ще ни я представи в началото на романа „*Тютюн*“ авторът. Но той бърза да добави, че героинята му живее в един недействителен свят на копнежи и мечти, навяти от романите и киното, спасяващи я с илюзорното си битие от еснафското животуркане в провинцията. По-късно, в съзнателно наложената безпаметност и леност, породена от желание за псевдоамнезия и от презрението към себе си, тя пак е емигрантка в един нереален духовен свят, обгръщащ я с пашкула на недосегаемост, *дистанцирайки* я от стереотипите на ежедневието, което сама си е избрала.

Друга особеност на персонажите на Д. Димов е свързана с вселената на ЧУВСТВАТА. Нетипично за българските майстори